



УТВЪРЖДАВАМ: .....

Силвия Славева  
директор на ОУ „Иван Вазов“  
гр. Кюстендил

## ПРОГРАМА

за превенция на ранното отпадане от училище  
за учебната 2024/ 2025 година

*Програмата за ранното отпадане от училище е приета на заседание на Педагогическия съвет с протокол № 1/16.09.2024 г. и утвърдена със заповед №89/16.09.2024 г. на директора на училището*

## **ВЪВЕДЕНИЕ**

Преждевременното напускане на училище е сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на учениците и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на държавата. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България.

Училищната програмата на ОУ „Иван Вазов“ е предназначена да помогне на учениците, които са изложени на риск от преждеременно напускане на училище. Програмата има за цел да идентифицира и подкрепи тези ученици чрез предоставяне на ресурси, които насърчават тяхното образователно, социално и емоционално развитие. Тази програма се основава на няколко ключови нормативни документа и рамки, които имат за цел да подобрят резултатите от образованието и да намалят процента на преждеременно напусналите училище. Някои от най-важните разпоредби включват:

- ✓ Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030);
- ✓ Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- ✓ Конвенцията за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;
- ✓ Закон за предучилищното и училищно образование;
- ✓ Наредба за приобщаващото образование;

## **ФАКТОРИ, ВОДЕЩИ ДО ПОВИШАВАНЕ НА РИСКА ОТ РАННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ**

### **1. Личностни фактори:**

- недостатъчни адаптивни способности;
- недостатъчни волеви качества за преодоляване на трудностите в процеса на учене;
- непоследователност в ученето и нетрайни навици за учене;
- липса на мотивация за учебен труд;
- често боледуване;

- негативна нагласа към училището;
- неудовлетвореност от статуса в класа;

## **2. Фактори в семейната среда:**

- отстъпчивост от страна на родителите във възпитателния подход към детето по отношение на неговите отговорности;
- недоверие в училището или негативно отношение;
- нисък образователен статус на родителите;
- negliжиране и/или подценяване на проблема от страна на родителите;
- бедност;
- майчин език, различен от българския;
- честа миграция и смяна на местоживееене

## **3. Училищни фактори**

- пропуски в знанията от предходни години;
- трудности в овладяването на нови знания;
- слаби резултати;
- конфликтни взаимоотношения с връстниците;
- социална изолация и отхвърляне.

## **ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА**

1. Разработване на разнообразни и ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система,
2. Идентифициране и подкрепяне на учениците, които са изложени на риск от преждевременно напускане на училище, да им се помогне да останат в училище и да постигнат своите образователни цели.
3. Създаване на по-приобщаваща и подкрепяща учебна среда, която насърчава успеха на всички ученици и допринася за положителна промяна в училищната култура.

### **За да постигне тези цели, програмата има следните задачи:**

1. Използване на различни източници на информация за идентифициране на ученици, които са изложени на риск от преждевременно напускане на училище поради слаби резултати, проблеми с поведението или семейни проблеми.

2. Разработване на индивидуални планове за подкрепа на такива ученици.
3. Прилагане на стратегии за изграждане на мотивация за учене и напредък, както и чувство за принадлежност към училищната общност.
4. Насърчаване на ангажираността на учениците в училище чрез предлагане на възможности за участие в проекти и други извънкласни дейности.
5. Сътрудничество между учители, родители и ученици за създаване на приобщаваща учебна среда. Това включва открита комуникация, споделени отговорности и съвместни усилия за посрещане на нуждите на всички ученици.
6. Работа на мотивирани и иновативни учители, които използват съвременни интерактивни форми на преподаване.
7. Развиване на ефективна система от действия за преодоляване на проблема с безпричинните отсъствия.
8. Осъществяване на наблюдение и оценка на ефективността на програмата.
9. Сътрудничество с външни организации- Агенция „Социално подпомагане“, обществен възпитател към община Кюстендил, ДПС към РПУ гр. Кюстендил, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

## ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

МЕРКИ	ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИЦИ	СРОК
<b>1. Идентифициране на ученици в риск от отпадане;</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците;</li> <li>✓ Създаване на регистър за ученици в риск от отпадане;</li> </ul>	Класни ръководители, Медиатор, Педагогически съветници	XI 2024 г.
<b>2. Индивидуална оценка на всеки ученик в риск;</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Изготвяне на карта за индивидуалното развитие на ученика;</li> <li>✓ Формиране на екипи според потребностите на учениците в риск да отпаднат от училище.</li> <li>✓ Индивидуална работа с ученици в риск;</li> <li>✓ Включване в целодневното обучение I-IV клас или в групите за ЦОУД V-VII клас</li> </ul>	Класни ръководители, Медиатор, Педагогически съветници, Учители, Родители	Постоянен
<b>3. Намаляване броя на отсъствията на учениците</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Работа с родителите: индивидуални консултации; разпределение на отговорности и ангажименти;</li> <li>✓ Организиране на различни конкурси и училищни инициативи;</li> </ul>	Директор, Класни ръководители, Медиатор, Педагогически съветници, Учители, Родители	Постоянен

- |  |  |  |  |
|--|--|--|--|
|  | <ul style="list-style-type: none"><li>✓ Участие в общински и областни състезания и олимпиади;</li><li>✓ Подобряване на системата за провеждане на консултации;</li><li>✓ Включване на повече ученици в проекти и национални програми;</li><li>✓ Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници;</li><li>✓ Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците;</li><li>✓ Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците;</li><li>✓ Съвместна работа с ДСП, отдел „Закрила на детето“, ДПС при РУ;</li><li>✓ Прилагане на санкциониращи мерки – спиране на социалните помощи, ако ученикът не посещава редовно училище;</li></ul> |  |  |
|--|--|--|--|

	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Ежемесечно уведомяване на ДСП за учениците допуснали повече от 5 неизвинени отсъствия и за предстоящи законови санкции;</li> </ul>		
<p><b>4. Реинтеграция на отпадналите от училището ученици</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Съвместна работа с екипа по Механизъм за съвместна работа на институциите;</li> <li>✓ Идентифициране на отпаднали ученици;</li> <li>✓ Мотивиране на отпадналите за продължаване на образованието чрез информационни кампании;</li> <li>✓ Допълнителни занимания с учениците, за които българският език не е майчин език;</li> <li>✓ Организиране на срещи с родителите и учениците с цел разясняване необходимостта от завършена степен на образование;</li> </ul>	<p>Директор Медиатор Педагогически съветници Класни ръководители</p>	<p>Постоянен</p>

## **ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:**

1. Намаляване на процента на отпадащите ученици.
2. Подобряване образователните постижения на учениците.
3. Намаляване броя на отсъствията.
4. Връщане в училище на вече отпаднали от образователната система ученици.
5. Повишена ангажираност на семейството и общността.